

MAATWERK COMPLEXE PROBLEMATIEK

doeltreffend en creatief

Jaarverslag 2016

Inhoud

Voorwoord	5
1. Veiligheidshuis in vogelvlucht	7
2. Aanpak Veiligheidshuis	11
2.1 Maatwerk complexe problematiek	12
2.2 Doelgroepen	19
3. Veiligheidshuis: een netwerk	27
Financiële verantwoording	33
Partners Veiligheidshuis	34

Voorwoord

Het jaar 2016 heeft veel opgeleverd. De transformaties in het sociale veld en de centralisaties in het justitiële veld van de afgelopen jaren brachten diepingrijpende veranderingen in de samenwerking met zich mee. De organisaties in het voorliggend veld dienden het Veiligheidshuis in te zetten in zaken waarvoor geen doelmatige aanpak werd gerealiseerd of geen duurzame oplossing werd bereikt. En welke zaken dat waren, dat werd na verloop van tijd langzaam steeds duidelijker. Deze tijd hebben we in het Veiligheidshuis gebruikt om de kwaliteit van de aanpak te verbeteren. We hebben een nieuwe aanpak van maatwerk georganiseerd. Maatwerk op domein overstijgende en zeer complexe casuïstiek die een doorbraak oplevert of die een kentering teweeg brengt bij acute dreiging. De nieuwe aanpak werkt en we zijn er trots op. We hebben ook expertise op het snijvlak van zorg en straf; we fungeren als vraagbaak voor onze collega's in het veld. We streven naar vroegtijdig signaleren van dreigende ontsporing en willen de meest geëigende professionals daarop snel inzetten. We hebben veel bereikt en we hebben nog veel te doen. We hebben er zin in!

Hoewel de reguliere aanpak van doelgroepen niet meer behoorde tot de taken van het Veiligheidshuis, was zij te waardevol om zomaar los te laten. Professionals stellen in een doelgroepgericht overleg immers samen doelen en werken efficiënt samen om deze te bereiken. Het loslaten ging dan ook geleidelijk. Veel zaken worden inmiddels opgepakt in het voorliggend veld door andere organisatieverbanden. Toch zijn er nog zaken die in het vernieuwde bestel niet vanzelfsprekend een plaats krijgen. Deze worden nog steeds opgepakt in het Veiligheidshuis. Voor ons ligt er nu een uitdaging om deze aanpak te herijken en een nieuwe plek te geven in het Veiligheidshuis. Ook dat zal lukken.

Ro Kartodirdjo
manager Veiligheidshuis

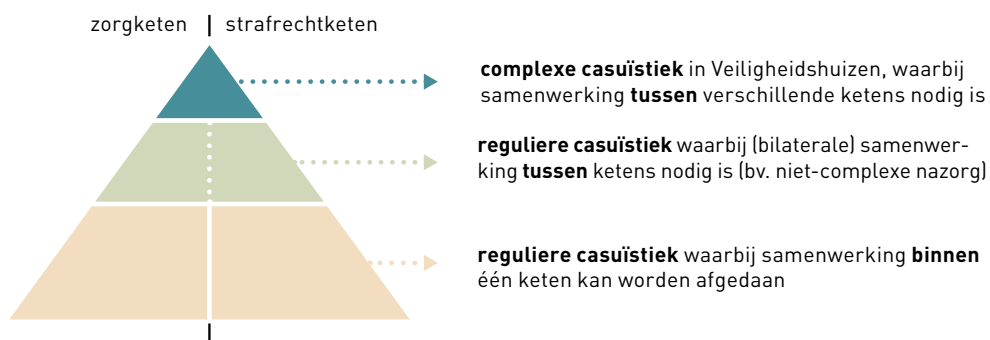
1. Veiligheidshuis in vogelvlucht

De functie van Veiligheidshuizen is in de loop van de jaren veranderd. In dit hoofdstuk een korte terugblik op deze veranderingen en aandacht voor wat er zoal gebeurt in Veiligheidshuis Baronie Breda.

Focus: aanpak complexe problematiek

In Nederland is er een landelijk dekkend netwerk van Veiligheidshuizen. In het begin richtten zij zich op de thema's jeugd(criminaliteit), veelplegers en huiselijk geweld. Professionals van justitie- en zorgpartners werkten vanuit één fysieke locatie samen aan deze thema's. Dit zorgde voor korte lijnen en daarmee voor een slagvaardige samenwerking. De economische crisis die in 2008 begon, had grote gevolgen voor de directe omgeving van de Veiligheidshuizen. Transformaties in het sociale domein en centralisaties in het justitiële domein zorgden voor een herbezinning op rol en positie.

In 2013 verscheen het Landelijk Kader Veiligheidshuizen. Hierin stond de focus op aanpak van complexe problematiek centraal en de gerichtheid op de thema's jeugd(criminaliteit), veelplegers en huiselijk geweld was niet meer vanzelfsprekend.

*Verhouding complexe casuïstiek in het Veiligheidshuis ten opzichte van reguliere samenwerking
Bron: Landelijk Kader Veiligheidshuizen, ministerie van Veiligheid en Justitie, januari 2013*

In Veiligheidshuis Baronie Breda bieden specialisten nu ondersteuning in specifieke casussen waar professionals binnen de reguliere 'eigen' keten niet voldoende tot een duurzame en doeltreffende oplossing komen. Deze casussen zijn uitsluitend op te lossen door intensieve samenwerking tussen de verschillende ketens straf (politie en justitie), zorg (organisaties zorg en welzijn) en openbaar bestuur (gemeenten). De aanpak op basis van de oude thema's is grotendeels overgenomen door nieuwe organisaties en samenwerkingsverbanden in het voorliggend veld. Professionals van deze organisaties en samenwerkingsverbanden uit de ketens straf, zorg en openbaar bestuur maken nog wel vaak gebruik van de faciliteiten en de sterke netwerkfunctie die het Veiligheidshuis biedt.

Functie en doelstelling van Veiligheidshuizen;

Het Veiligheidshuis is een netwerk-samenwerking tussen straf- en zorgpartners en gemeenten, waarin zij onder eenduidige regie komen tot een keten-overstijgende aanpak van complexe problematiek om ernstige overlast en criminaliteit te bestrijden.

De doelstelling van de samenwerking in Veiligheidshuizen is het bijdragen aan veiligheid(sbeleving) als onderdeel van

het integrale veiligheidsbeleid: het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.

(Bron: Landelijk Kader Veiligheidshuizen, ministerie van Veiligheid en Justitie, januari 2013)

Organisatie

Het Veiligheidshuis is gevestigd in centrum-gemeente Breda. District de Baronie is het werkgebied en bestaat uit elf gemeenten.

Er is een vaste kern van veiligheidshuis-personeel, bestaande uit een team van administratieve ondersteuners, een analist, regisseurs complexe problematiek en de manager. Daarnaast werken in het Veiligheidshuis structureel professionals van organisaties uit de zorg- en strafketen en het openbaar bestuur. Deze organisaties zijn vermeld op paginanummer 34. Andere organisaties zijn incidenteel aanwezig in het Veiligheidshuis, wanneer hun expertise in een bepaalde casus gewenst is.

Knelpunten

Het Veiligheidshuis heeft geen rechtspersoonlijkheid. Dit heeft als gevolg dat personeel alleen kan worden gedetacheerd. Doorgaans wordt hiervoor een beroep gedaan op een payrollbedrijf. Aanstellingen zijn per definitie tijdelijk. Er wordt zo geen recht gedaan aan goed werkgeverschap en de continuïteit van het werk staat onder druk. Dit zorgt voor problemen. De situatie heeft al geleid tot ongewenste afbreuk van arbeidsrelaties. Tevens brengt de constructie relatief hoge kosten met zich mee.

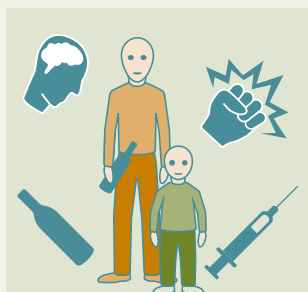

2. Aanpak Veiligheidshuis

Het Veiligheidshuis biedt maatwerk in casussen complexe problematiek en houdt dan wel faciliteert diverse doelgroepgerichte overlegvormen. In dit hoofdstuk aandacht voor het maatwerk en doelgroepen.

2.1 Maatwerk complexe problematiek

Professionals uit de keten zorg, straf en openbaar bestuur kunnen een complexe casus aanmelden. Meestal voldoet de casus dan ook aan de volgende criteria:

mensen hebben problemen op meerdere leefgebieden die leiden tot crimineel of ernstig overlastgevend gedrag

&

het probleem wordt beïnvloed door of heeft impact op het gezin en/of de sociale leefomgeving

&

samenwerking tussen de verschillende domeinen justitie, zorg en gemeenten is nodig voor een effectieve aanpak

of

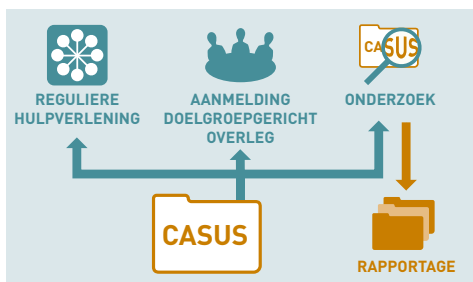
er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek die een keten overstijgende aanpak vraagt

Werkwijze

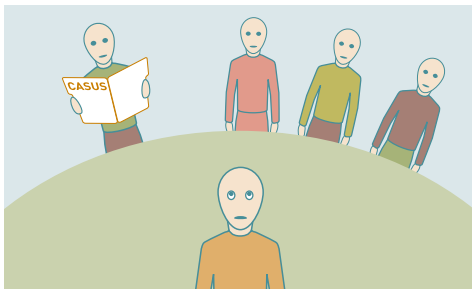
Een regisseur van het Veiligheidshuis gaat vervolgens met de aanmelding aan de slag. Deze doet een verdiepende intake met de aanmelder van de casus en verricht onderzoek om elders beschikbare informatie te halen. Op basis van deze gegevens maakt de regisseur een voorlopige probleemanalyse ten behoeve van de aanmelder en ten behoeve van de triage.

Triage

In een wekelijkse triage beoordelen professionals van het Openbaar Ministerie, Maatschappelijke Steun Systeem, Veilig Thuis en de politie op basis van de probleemanalyse hoe er het best met de aangemelde casus kan worden omgegaan en welke acties er nodig zijn. Waar kan de casus het beste verder behandeld worden?

Soms kan worden volstaan met een advies aan de aanmelder. De casus wordt dan weer terugverwezen naar de reguliere hulpverlening of aangemeld voor een doelgroepgericht overleg. Soms volgt er een uitgebreider advies of hulp aan de aanmelder om een doorbraak in de casus te bewerkstelligen.

In andere gevallen kan het beter zijn om de regie tijdelijk over te nemen, met als doel een doorbraak of duurzame oplossing te bereiken. Het Veiligheidshuis levert dan maatwerk.

De aanpak maatwerk

Voor het leveren van maatwerk zijn de procesregisseurs aan zet. Zij organiseren een netwerkberaad waar de aanmelder en alle overige betrokken professionals voor worden uitgenodigd; de juiste mensen aan één tafel. De regisseurs werken volgens een systeembenadering; er wordt gekeken naar het hele (gezins)systeem rondom een cliënt. Tijdens het beraad wordt er een gezamenlijk plan gemaakt waarin de hulpverlening van de diverse betrokken professionals en eventuele strafrechtelijke interventies op elkaar worden afgestemd. De uitvoering van het plan ligt bij de professionals. De regisseurs zijn verantwoordelijk voor de monitoring. Hun belangrijkste taak is ervoor te zorgen dat de samenwerking tussen alle betrokken professionals goed loopt. Indien nodig wordt het plan in samenspraak bijgesteld. Zodra de uitvoering van het plan goed verloopt, wordt de procesregie en daarmee de inzet van de regisseurs beëindigd.

Procesregie in de praktijk

Carla Doorman

(stadsmarinier Zorg & Veiligheid gemeente Breda & procesregisseur Veiligheidshuis)

“Als ik met een casus aan de slag ga, dan werk ik niet volgens een vastgesteld stappenplan. In iedere casus gaat het om zeer complexe problematiek. Talloze hulpverleners zijn er al bij betrokken geweest. Maar er komt geen oplossing in zicht, de problemen of overlast blijven bestaan. In zo’n casus pak ik dan echt de regie. Dat wil zeggen dat ik de mensen duidelijk maak dat ik niet één van de vele hulpverleners ben, en wat het verschil is. De juiste mensen nodig ik uit aan tafel en dan gaan we kijken hoe we zaken anders kunnen aanpakken dan volgens de normale route. Ik ben onuitputtelijk creatief in het bedenken van mogelijkheden. Ook kijk ik naar wat mensen nodig hebben. Bijvoorbeeld een cursus? Dan gaan we dat regelen. In mijn werk ben ik een kameleon; elke kleur kan ik aannemen en ik ben niet in een bepaald hokje te duwen. Ik maak afspraken met de mensen aan tafel en zet hen aan het werk. Wat we bedacht hebben, voeren zij uit. Ook is het belangrijk dat ik netwerkpartners en de politiek op de hoogte breng en uitleg wat we aan het doen zijn. De burgemeester blijft eindverantwoordelijk, dus ik moet uit kunnen leggen wat er allemaal gedaan is, zodat er geen verrassingen zijn. Mensen mogen mij altijd bellen om overleg te plegen. Wanneer je ergens niet

aan uitkomt, of als je jezelf afvraagt wat je moet doen. Ik denk dan mee, draag ideeën aan, verwijst naar zorg en probeer vooral de juiste vragen te stellen. Zodat mensen wellicht anders gaan denken of nieuwe mogelijkheden zien. Als ik zeg dat ik regie voer, dan voer ik die ook. Dat betekent dat ik herinneringen stuur naar mensen, hen ga nabellen om te vragen hoe het gaat. En als er iets niet goed gaat, komen we soms terug aan tafel. Ik blijf de processen volgen. Als doorpakker neem ik geen genoegen met een nee. Mocht een deur gesloten blijven, dan zorg ik dat ‘ie op een andere manier wel open gaat. Als iemand niet mee wil werken, schroom ik niet om de casus op te schalen. Ik wil dat mensen meedenken en hen aan boord krijgen van mijn trein. Als dat niet lukt, dan ga ik andere wegen zoeken. Ik geef mensen een extra duwtje, zodat ze harder gaan lopen. Door zaken te benoemen en aan de kaak te durven stellen, zorg ik ervoor dat mensen altijd met elkaar blijven praten. We blijven altijd in gesprek. Ik geef niet snel op. Ik denk nooit ‘nu weet ik het niet meer’. Dan ga ik toch weer iets anders proberen. Het blijft voor mij een uitdaging om me telkens weer af te vragen: wat kunnen we nu nog meer bedenken wat een ander nog niet verzonnen heeft?”

Praktijkvoorbeeld

Nabyl is een dakloze man, een bekend gezicht in de stad Breda. Zijn problemen zijn zeer complex; Nabyl heeft een dubbele diagnose (verslavingsproblemen in combinatie met psychiatrische problemen) en hij is zeer zorgmijndend. Bij de politie staat hij bekend als drugsdealer en drugsgebruiker en hij bedelt vaak en veroorzaakt overlast. Nabyl wordt begeleid door een GGz-team dat gespecialiseerd is in de behandeling en begeleiding van mensen met een ernstige psychiatrische aandoening.

Op een gegeven moment komen er weersveranderingen; er is een vorstperiode voorspeld. Het is dan voor niemand verantwoord om 's nachts buiten te slapen. Het Veiligheidshuis wordt benaderd met de vraag om mee te kijken naar de situatie rondom Nabyl. De betrokken organisaties komen er niet meer uit, er zal een gezamenlijk plan moeten komen. De doorstroomvoorziening in Breda is een organisatie waar daklozen kunnen overnachten. Samen met alle betrokken organisaties aan tafel heeft de procesregisseur een plan bedacht voor Nabyl. Overdag zal het GGz-team proberen Nabyl te motiveren dat hij 's avonds naar de doorstroomvoorziening gaat om daar te overnachten. Wanneer hij om 23:00 uur niet bij de doorstroomvoorziening binnen is, zullen de medewerkers daar de politie telefonisch op de hoogte brengen dat Nabyl niet bij de doorstroomvoorziening is. De politie zal vervolgens op straat

actief kijken of ze hem tegenkomen. Als ze hem tegenkomen, dan zal de politie Nabyl ook motiveren om vrijwillig naar de doorstroomvoorziening te gaan. Sterker nog; ze zijn bereid om hem te brengen. Wanneer Nabyl weigert om naar de doorstroomvoorziening te gaan, wordt hij meegenomen door de politie. Een psychiater van de crisisdienst zal, volgens afspraak met het GGz-team, de maatregel 'gedwongen plaatsing in een psychiatrische inrichting' uitspreken, die ondertekend is door de burgemeester. Nabyl zal dan gedwongen worden opgenomen omdat hij wilsonbekwaam is om zelf de beslissing te nemen dat hij nu 's nachts niet buiten kan slapen. Uiteindelijk is het plan ook gelopen zoals afgesproken was. Het is zelfs zo dat de psychiater, die de maatregel uitsprak, besloten heeft, op basis van de staat waarin hij Nabyl aantrof, om deze maatregel om te zetten in een langdurige gedwongen plaatsing. Nabyl verblijft nu in een gesloten psychiatrische inrichting waar hij medicatie krijgt en op een goede manier begeleid wordt. Nabyl heeft net zoals iedereen recht op een menswaardig bestaan. Hij was niet meer bekwaam om dit voor zichzelf te beoordelen.

De procesregisseur heeft regie gevoerd in deze casus; er zijn scenario's opgesteld voor alle mogelijke omstandigheden en afspraken zijn gemaakt met alle betrokken organisaties.

Terugblik

Het leveren van maatwerk door het Veiligheidshuis is met name in het laatste deel van 2016 sterk in ontwikkeling geweest. De regisseurs hebben flink geïnvesteerd in het versterken en uitbreiden van hun netwerk van relaties. Hierdoor nam de instroom van het aantal casussen toe. Vanuit de zorgketen was er een stijging van het aantal vragen, wat maakt dat er steeds meer sprake is van een zorg- en veiligheidshuis.

In 2015 lag de nadruk vooral op het ontwikkelen van de functie en de competenties van de regisseurs. In 2016 werd de aanpak steeds doeltreffender, dit zorgde voor een doorbraak in langstlepende problematiek. De gehanteerde werkwijze met veel ruimte voor improvisatie en creativiteit droeg hier zeker aan bij. Deze werkwijze oogstte veel waardering bij professionals uit de zorgketen.

De regisseurs hebben een groot aantal casussen opgepakt. Een overzicht hiervan is te vinden in de afbeelding '2016: Maatwerk complexe problematiek in beeld'. Het aantal casussen per gemeente, aantal aanmeldingen per partner en de reden van aanmelding worden inzichtelijk gemaakt.

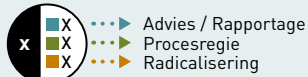
Meerwaarde

Ervaringen uit het afgelopen jaar maken de noodzaak duidelijk van de inzet van het Veiligheidshuis in een casus complexe problematiek. De regisseurs hebben een onderscheidende rol in de aanpak van veiligheidsproblemen.

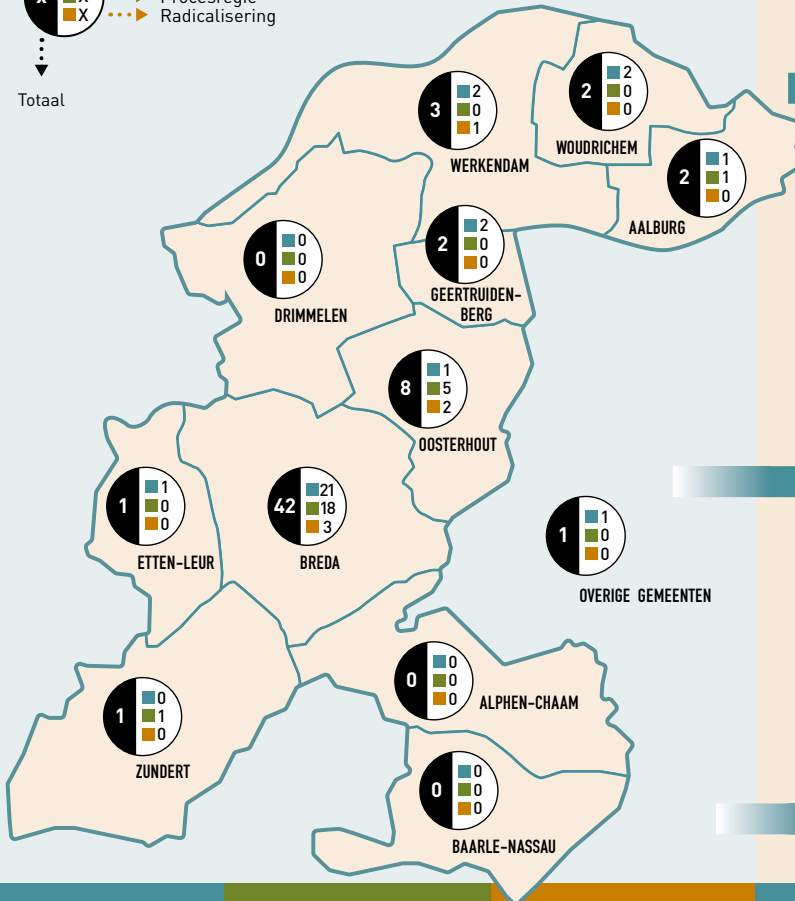
- De regisseurs verbinden vanuit hun onafhankelijke positie het krachtenveld van professionals uit de zorg- en strafrechtketen en gemeenten met elkaar. Zij hebben een uitstekende kennis van de sociale kaart en bieden ondersteuning aan de gehele keten.
- De regisseurs leiden het proces van samenwerking tussen alle betrokken professionals en dragen hier de verantwoordelijkheid voor. Zij beschikken over specifieke vaardigheden om professionals te laten samenwerken en specifieke hulpverlening uit te laten voeren.
- Het Veiligheidshuis heeft doorzettingskracht. Als een betrokken organisatie afspraken niet nakomt, wordt op managementniveau contact gelegd met de desbetreffende organisatie. Met de intentie het proces weer in gang te zetten.
- Door de inzet van procesregie beseffen de professionals dat er gewerkt wordt aan een gemeenschappelijk doel. Door een netwerkoeverleg wordt bij iedereen duidelijk dat samenwerking nodig is en dat iedere bijdrage belangrijk is. Iedere professional voelt de verantwoordelijkheid voor een gemeenschappelijk doel.
- De regisseurs werken in een regel-luwe omgeving en hebben geen last van protocollen. Zij gebruiken creatieve oplossingen en zijn in staat buiten de geijkte kaders te treden.
- De regisseurs mogen zich op het gebied van de veiligheid met alle betrokkenen bemoeien. Ook eventueel besmettingsgevaar - als bijvoorbeeld een broertje het criminele gedrag van zijn broer dreigt over te nemen - is een argument om dat te doen en om contact op te nemen met de ouders.

2016: Maatwerk complexe problematiek in beeld

Casussen per gemeente

Totaal

Aanmeldingen per partner

Advies / Rapportage
Totaal **31**

Procesregie
Totaal **25**

Radicalisering
Totaal **6**

Totaal **62**

REDEN VAN AANMELDING

OP PROCES

OP INHOUD

Professionals over de aanpak maatwerk complexe problematiek:

"In een multicomplexe casus was de stadsmarinier Zorg & Veiligheid dé persoon die overkoepelend het proces volgde, en ook direct de juiste wegen wist te bewandelen en bijbehorende acties uit te zetten bij de gemeente, door de korte lijnen met haar bestuurlijke netwerk."

Connie Tempelaars – Procesregisseur Veilig Thuis West-Brabant

"De meerwaarde van samenwerken met de stadsmarinier Zorg & Veiligheid om zo tot een integrale persoonsgerichte aanpak te komen voor een zeer complexe doelgroep; de vasthoudende aanpak en de goede aanvulling in de rolverdeling met de regisseur zorg. De stadsmarinier heeft namelijk kennis van en ervaring met de mogelijkheden in de wereld van veiligheid en justitie."

Suzanne van der Ham – Coördinator Stedelijk Kompas

Vooruitblik

In 2017 gaat het Veiligheidshuis verder met de slagvaardige en creatieve aanpak van het maatwerk complexe problematiek. Het Veiligheidshuis steekt energie in het bieden van maatwerk en is in staat om het verschil te maken, juist daar waar professionals er behoefte aan hebben. Een aandachtspunt voor het Veiligheidshuis is dat het gehele netwerk op de hoogte wordt gebracht van de gehanteerde werkwijze. In 2016 was nog niet bij iedereen bekend dat de aanmelding van een casus ook inhoudt dat partijen zelf al zoveel mogelijk beschikbare informatie aan dienen te leveren.

Verder streeft het Veiligheidshuis ernaar om zichtbaarder te worden in de gemeenten. Vertegenwoordigers van kleinere gemeenten geven aan weinig of geen complexe problematiek te signaleren. Toch dienen zich ook daar soms langslappende of zeer ernstige zaken aan. De dienstverlening van het Veiligheidshuis kan in deze gemeenten nog beter op de kaart gezet worden.

Waarom maakt de aanpak maatwerk complexe problematiek hét verschil?

De procesregisseurs...

... hebben persoonlijke doorzettingskracht.

... hebben een zeer groot netwerk en weten dit effectief in te zetten.

... zijn op de hoogte van escalatiekanalen en doen daar een beroep op wanneer nodig.

... zijn politiek sensitief in de uitoefening van hun functie.

2.2 Doelgroepen

Projecten met partners

Pilot ISD

Het Veiligheidshuis doet samen met de andere Veiligheidshuizen in Zeeland – West-Brabant en het Openbaar Ministerie mee aan de pilot 'Jongvolwassen zeer actieve veelplegers van High Impact Crimes: naar een betere afweging en benutting van de ISD-maatregel'. In deze pilot wordt de methodiek optimum remedium ingezet. Er is een plan van aanpak opgesteld; dit bevat randvoorwaarden om tot de optimum remedium afweging te komen en tot de ISD-maatregel voor een jongvolwassene als optimum remedium. In ieder Veiligheidshuis zijn twee personen getraind in de methodiek van het optimum remedium. Binnen de methodiek is ook aandacht voor de kwaliteit van de informatie; welke informatie is noodzakelijk voor een goede afweging?

Speerpunt voor 2017 is het verder doorvoeren van de methodiek binnen de Veiligheidshuizen, zodat er een optimale en eenduidige vorm van bespreking en aanpak van een casus van een jongvolwassen potentiële ISD-er komt. Waar nodig zal de methodiek verder worden uitgebreid of verdiept.

Bron: Pilot ISD jongvolwassenen terugblik 2016 en vooruitblik 2017.

Nieuwe vorm van veelplegeraanpak

Met het Openbaar Ministerie, de reclassering en de politie werken de Veiligheidshuizen Zeeland – West-Brabant aan een nieuwe vorm van veelplegeraanpak. Aanleiding hiertoe is dat de doelgroepgerichte benadering enigszins achterhaald is en dat privacyregels belemmerend werken voor de samenwerking in een doelgroepgericht team. De nieuwe vorm moet meer aansluiten op de focus op complexe problematiek en niet beperkt worden tot alleen veelplegers.

Aanpak personen met verward gedrag

Het Veiligheidshuis werkt mee aan het project 'Aanpak personen met verward gedrag West-Brabant'. Regie en definities rondom deze aanpak zijn soms nog onduidelijk en mede hierdoor is ook niet altijd duidelijk welke casus (waar) moet worden opgeschaald. Voor wijkteams en wijkwerkers is het onduidelijk wanneer kan of moet worden opgeschaald naar het Veiligheidshuis. Een van de deelprojecten waar het Veiligheidshuis in participeert is het realiseren van een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag, maar ook het creëren van de juiste toegangen om een goede sluitende aanpak te kunnen bewerkstelligen. Voor wat betreft de aanpak van personen met verward gedrag is het netwerk van organisaties uitgebreid en versterkt met specifieke afdelingen van politie, reclassering, Ministerie van Veiligheid en Justitie en de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV). Daarnaast zijn medewerkers van het Veiligheidshuis getraind in de aanpak van dreigende personen.

Bron: Projectplan van aanpak personen met verward gedrag West-Brabant, versie 6 juli 2016

Werkwijze

Doelgroepgerichte overlegvormen

Als personen een strafbaar feit plegen, komen zij in aanraking met het Openbaar Ministerie (OM). Het OM komt vervolgens samen met justitiële diensten tot een betekenisvolle afdoening, oftewel een strafrechtelijke reactie op basis van een goed beeld van eventueel achterliggende problematiek.

Mochten feiten en omstandigheden daar aanleiding toe geven, dan wordt er een beroep gedaan op het Veiligheidshuis. In een doelgroepgericht overleg wordt de juiste en volledige informatie van de betreffende persoon geïnventariseerd. Zo nodig wordt er een plan gemaakt voor het voorkomen van recidive door het inzetten van een combinatie van strafrechtelijke en zorginterventies.

In het Veiligheidshuis zijn in dit verband diverse doelgroepgerichte overlegvormen.

Een overzicht hiervan is te vinden vanaf paginanummer 22 (2016: Doelgroepen in beeld).

Per overleg is een toelichting opgenomen en zijn de resultaten (aantal besproken casussen) per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Trajectberaad

Een wekelijks digitale overlegvorm waar alle jongeren die de Justitiële Jeugd Inrichting (JJI) instromen in beeld zijn voor de Raad voor de Kinderbescherming en de betrokken ketenpartners (gemeente Breda, WSMO, Den Hey-Acker, reclassering en het Veiligheidshuis). Er vindt digitale uitwisseling van informatie (relevante historische informatie, contextinformatie en informatie van het Openbaar Ministerie) plaats. Tevens bestaat de mogelijkheid om daar waar nodig actie te ondernemen of ketenpartners hiertoe aan te zetten. Een keer per maand vindt het overleg fysiek plaats in het Veiligheidshuis.

Doelstelling:

Voorbereiding en onderlinge afstemming, een inhoudelijke invulling en uitvoering van de nazorg:

- Op de persoon afgestemde aanpak: gericht op bereiken van een stabiele situatie op relevante leefgebieden (in elk geval huisvesting, onderwijs/werk, inkomen, identiteitspapieren en indien nodig zorg);
- Sluitende aanpak: de begeleiding voor, tijdens en na het verblijf in de JJI en na het vervallen van de strafrechtelijke titel gaat naadloos in elkaar over;
- Integrale aanpak: samenhang en afstemming in de inzet van verschillende partijen, zowel binnen als buiten het justitiedomein.

Met ingang van 1 december 2016 is men begonnen met een proeftuin, waarbij jongere en ouders aanwezig zijn. De proeftuin loopt tot 1 juli 2017. In 2016 zijn in het Trajectberaad iedere maand 4 tot 6 jongeren besproken.

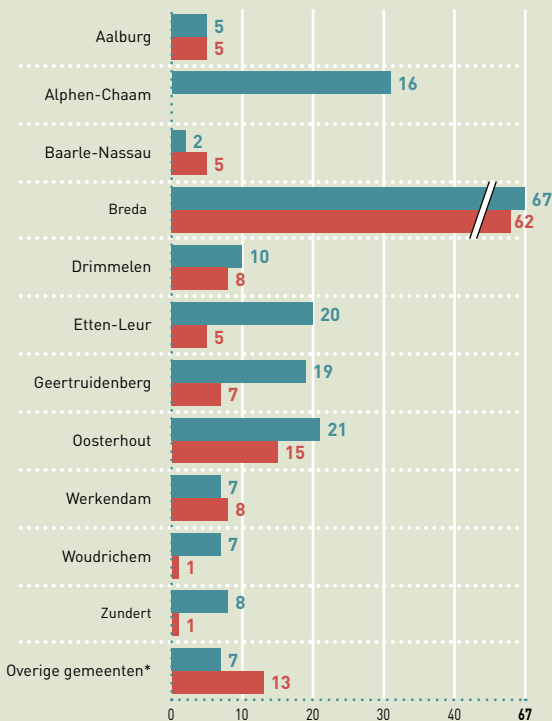
Facilitering overlevormen

Daarnaast faciliteert het Veiligheidshuis een aantal overlevormen.

Veilig Thuis is eigenaar van het Huiselijk geweld overleg en het Scenarioteam seksueel geweld. Het Veiligheidshuis levert de administratieve ondersteuning aan deze overlevormen. Ze zijn gericht op het maken van een afgestemd scenario op het gebied van strafrecht en zorg en het snel en efficiënt systeemgericht inzetten van professionele hulp aan slachtoffer, pleger en kind(eren). Met als doel het stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling (Huiselijk geweld overleg) en het stoppen van seksueel misbruik van het kind of de (licht) verstandelijk beperkte volwassene (Scenarioteam seksueel geweld). In 2016 werden in het Huiselijk geweld overleg in totaal 470 zaken en in het Scenarioteam seksueel geweld in totaal 38 zaken besproken. Veilig Thuis zal zelf separaat rapporteren over haar werkzaamheden in 2016.

Vervolgens faciliteert het Veiligheidshuis ook het KR8-Kollektief West-Brabant. De samenwerkende gemeenten in West-Brabant zijn regievoerder van dit overleg, en het Veiligheidshuis levert de administratieve ondersteuning. In het KR8-Kollektief wordt een Verzoek tot Onderzoek (VTO) besproken en het besluit genomen of een raadsonderzoek ten behoeve van een kindbeschermingsmaatregel nodig is. Het VTO is door een hulpverlener ingediend, omdat er zorgen zijn over de veiligheid van het kind. Bij de bespreking van het VTO worden de ouders uitgenodigd en de kinderen zelf ook, wanneer zij ouder zijn dan 12 jaar en wanneer mogelijk. In onderstaande tabel zijn de resultaten (aantal besproken casussen) per gemeente inzichtelijk gemaakt.

KR8-Kollektief West-Brabant

Totale 2016: 189 2015: 130

In het KR8-Kollektief zijn in 2016 zorgen over de veiligheid van 189 kinderen besproken. Deze kinderen zijn in het KR8-Kollektief per gezin besproken. Het registratiesysteem registreert geen gezinnen.

* 'Overige gemeenten' - gemeenten die buiten het werkgebied van district de Baronie vallen

2016: Doelgroepen in beeld

Strafoverleg Jeugd (SOJ)

Maakt een richtinggevend strafadvies voor alle jongeren in voorlopige hechtenis of schorsing daarvan. Volgt en monitort jongeren die onder andere een GBM (gedragsbeïnvloedende maatregel) opgelegd hebben gekregen en een (voorwaardelijke) PIJ. Gericht op voorkomen van herhaling.

Leerplicht Casusoverleg (LCO)

Neemt strafrechtelijke afdoeningsbeslissingen voor overtredingen in het kader van de Leerplichtwet (Halt, Trip-zitting of kantonzitting). Voor schoolverzuimers, en ouders als zij medeverdachten zijn.

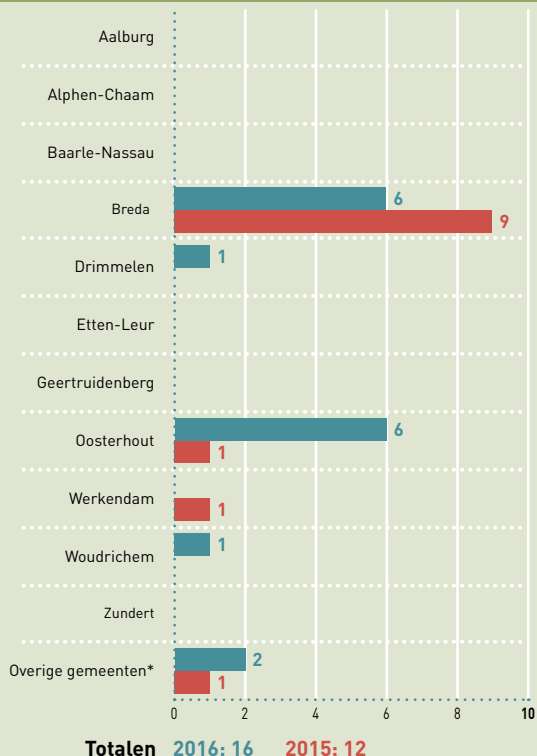
Casusoverleg veelplegers

Bepaalt een aanpak voor personen 18+ die meer dan tien misdrijven hebben gepleegd. De aanpak is persoonlijk en gericht op doorbreken van patronen, voorkomen van herhaling, terugdringen onveiligheid lokale samenleving en overlast in de samenleving, straf en zorg op maat. Voor deze doelgroep wordt ISD als maatregel ingezet wanneer alle andere scenario's zijn uitgeput.

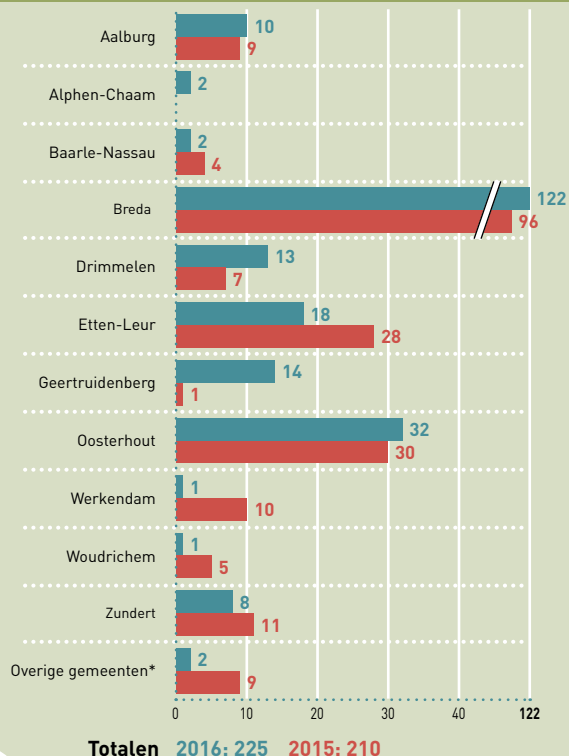
Inrichting Stelselmatige Daders overleg (ISD)

Gericht op optimaliseren van het ISD-traject en nazorg; door monitoring en zo nodig bijsturen op het gebied van wonen, inkomen en zorg tijdens de extramurale fase en de periode na de ISD-maatregel.

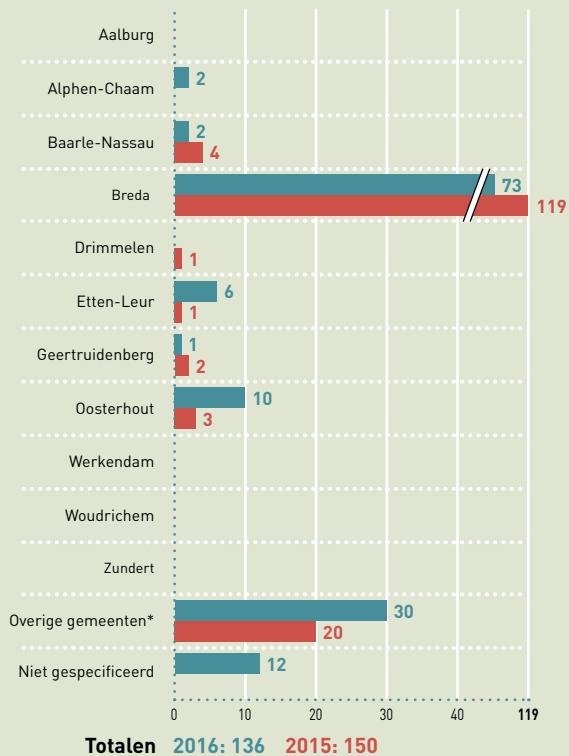
Strafoverleg Jeugd (SOJ)

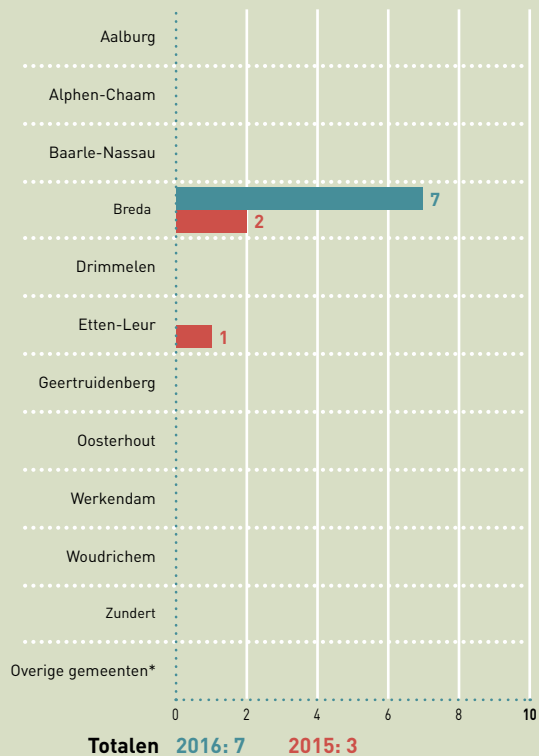
Leerplicht Casusoverleg (LCO)

Casusoverleg veelplegers

Inrichting Stelselmatige Daders overleg (ISD)

2016: Doelgroepen in beeld

MaSS+ overleg (Maatschappelijke Steun Systeem)

Bespreekt complexe problematiek uit de lokale MaSS-netwerken (12 gemeenten rondom Breda), middels de werkwijze van de zorgconferentie.

De lokale MaSS-netwerken zijn actie georiënteerd; politie, gemeente, woningbouwcorporaties en zorg- en dienstverlenende instellingen bespreken complexe problematiek, stellen een casusverantwoordelijke aan en voeren de geplande acties uit. De zorgconferentie wordt ingezet om met de cliënt en allen die betrokken zijn een doorbraak te bewerkstelligen in de vaak lang bestaande problematiek.

Per 1 januari 2017 wordt de keteninformatie uit de lokale MaSS-netwerken vastgelegd in registratiesysteem GCOS en sluiten de procesregisseurs Veiligheidshuis al dan niet structureel aan bij de lokale MaSS-netwerken.

Het MaSS+ overleg komt in beeld wanneer de middelen om verbetering te brengen in de situatie ontoereikend zijn, vooral als er sprake is van ernstige overlast, bedreiging of strafbare feiten in relatie tot complexe problematiek. In het MaSS+ overleg is er de beschikbaarheid van het Openbaar Ministerie en andere justitiële partners, dat is een meerwaarde. Middels de werkwijze van de zorgconferentie is er dan sprake van "Alle Hens aan Dek". Vaak wordt drang en dwang aangewend om een situatie te doorbreken.

De cijfers in de tabel betreffen het aantal nieuw opgepakte casussen in 2016 en 2015.

Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (BIJ)

Maakt een aanpak om maatschappelijke beroering te voorkomen bij terugkeer van ex-gedetineerden in de maatschappij. Deze zijn bekend met zeden- en/of zware geweldsdelicten.

Nazorg ex-gedetineerden

Heeft als doel het voorkomen van terugval van personen die uit detentie komen. De vijf basisvoorwaarden voor re-integratie zijn: wonen/onderdak, inkomen uit uitkering of werk, het beschikken over een ID-bewijs, ondersteuning op het gebied van schulden en zorg (in de meest brede zin van het woord).

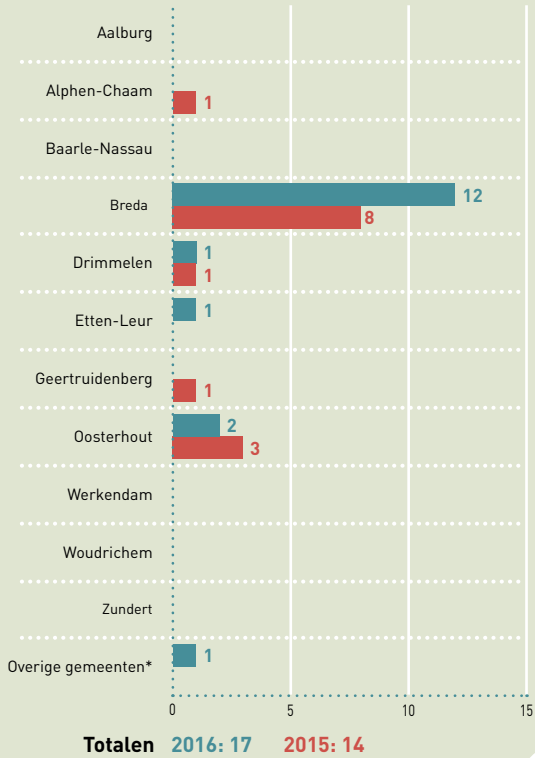
Zittingen

Taakstraf Openbaar Ministerie jeugd (Trip-zitting)

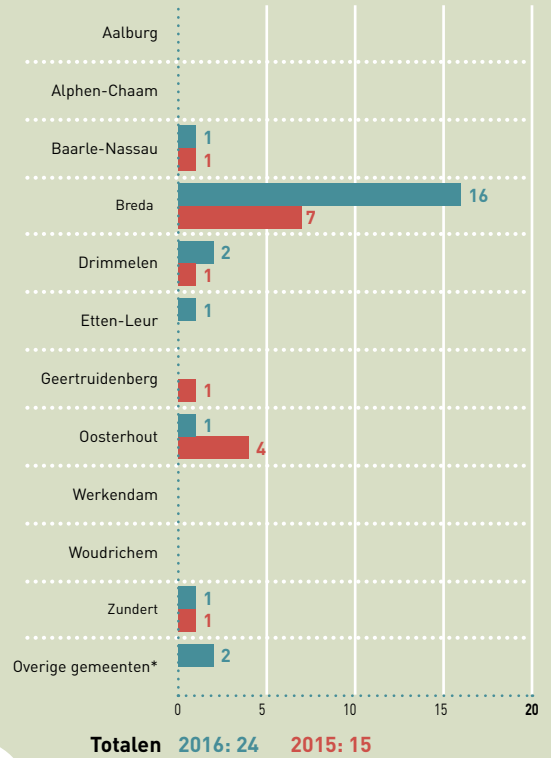
Legt een sanctie op in de vorm van een taakstraf, geldboete, leerstraf, Voorwaardelijke Sepot of een tussenbeslissing aan jongeren tussen 12 en 18 jaar. Dit gebeurt tijdens een zitting waarbij een parketsecretaris namens de officier van justitie het gesprek voert met jeugdige en ouders.

* 'Overige gemeenten' - gemeenten die buiten het werkgebied van district de Baronie vallen

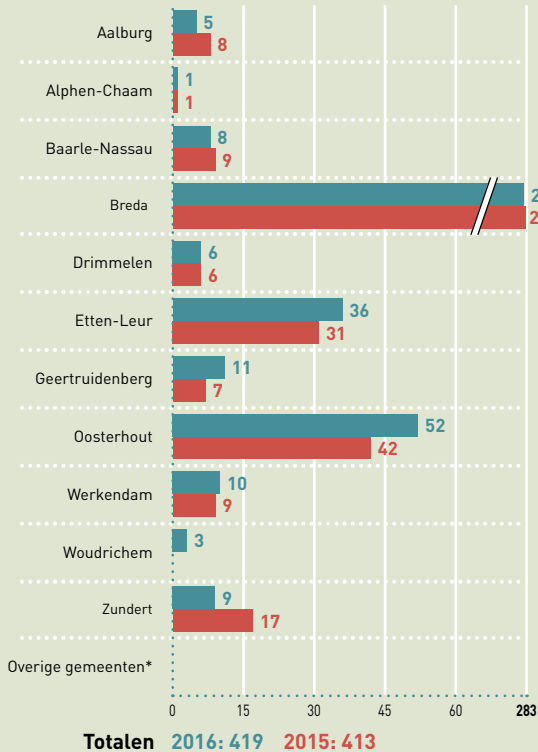
MaSS+ overleg (Maatschappelijke Steun System)

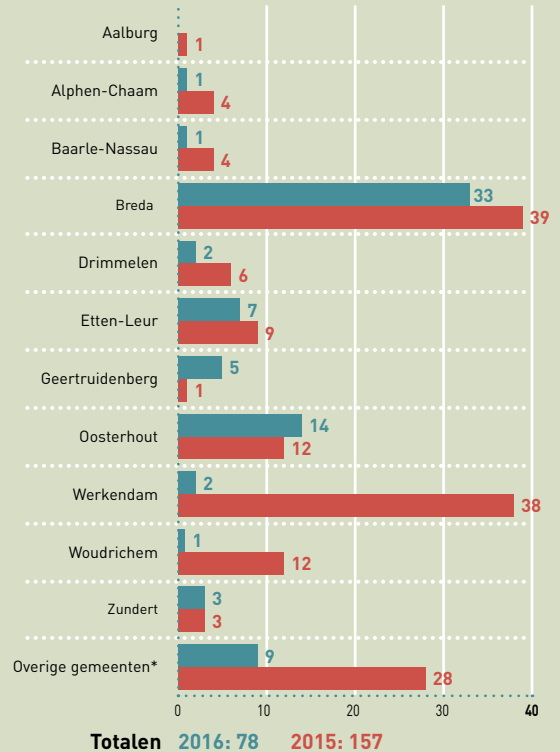
Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (BIJ)

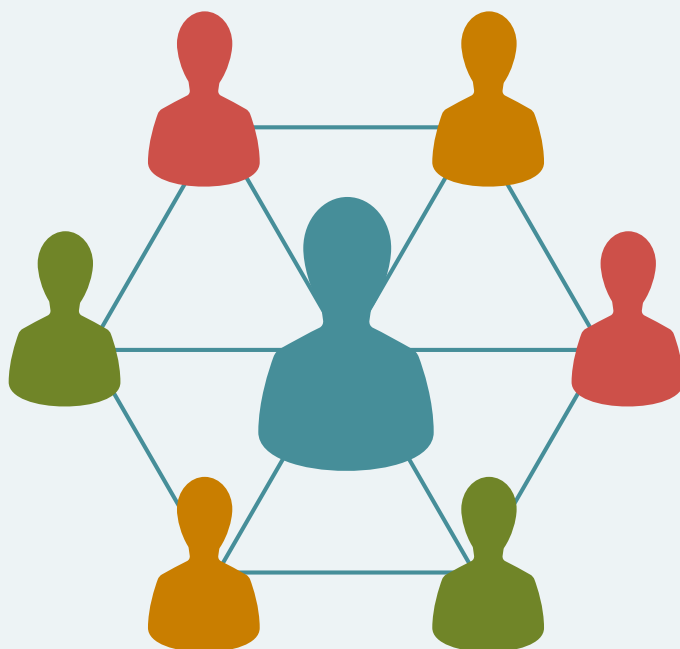

Nazorg ex-gedetineerden

Taakstraf Openbaar Ministerie jeugd (Trip-zitting)

3. Veiligheidshuis: een netwerk

Het Veiligheidshuis fungeert als een netwerksamenwerking. In dit hoofdstuk aandacht voor de context waarin het Veiligheidshuis zich bevindt en de wijze waarop samenwerking met de diverse partners plaatsvindt.

ZSM en het sociale domein

ZSM

Vertegenwoordigers van ZSM* en de Veiligheidshuizen in Zeeland – West-Brabant hebben een leerinitiatief ontwikkeld waarin onderzocht wordt hoe de samenwerking tussen ZSM en de Veiligheidshuizen in de praktijk verloopt en hoe deze verbeterd kan worden. En op welke wijze men de gezamenlijke ambitie (optimaal gebruik maken van elkaars kennis en expertise om zo betekenisvol te kunnen handelen) het beste kan realiseren.

Observaties tot nu toe laten zien dat er over het algemeen een prettige samenwerking is met ZSM. De communicatielijnen en relaties verlopen goed, maar er is nog behoefte aan verbetering. In de landelijke rapportage 'Meer bekend maakt meer bemind' (Inspectie Veiligheid en Justitie, Ministerie van Veiligheid en Justitie, december 2016) wordt daarover gezegd: “.... dat de Veiligheidshuizen moeten leren omgaan met de nieuwe werkelijkheid dat de justitiële partners hun capaciteit anders inzetten.”

*Wat is ZSM?

ZSM is een initiatief van het Openbaar Ministerie dat sinds 2012 in het hele land wordt toegepast. ZSM staat voor: Zorgvuldig, Snel en op Maat. Het is een werkwijze waarbij, voor iedereen die is aangehouden of ontboden voor verhoor, binnen zes uur wordt beoordeeld of er sprake is van:

1. Voldoende bewijs
2. Complicaties in de persoon (eerdere overlast/delicten)
3. Complicaties bij slachtoffer (schade/letsel)
4. Relevante context van het delict (probleemgezin/-groep/-wijk)

Het doel is betekenisvol te handelen met de meest passende afdoeningsmogelijkheden. Dit kan straf zijn, een nader onderzoek, maar bijvoorbeeld ook mediation of de integrale aanpak in het Veiligheidshuis.

Op één locatie werken onder de leiding van de officier van justitie een team van medewerkers van het OM, de politie, de Raad voor de Kinderbescherming en Slachtofferhulp samen. De ZSM voor het district de Baronie is gevestigd bij de politie in Breda. Hier wordt 14 uur per dag, 7 dagen per week gewerkt. ZSM richt zich op veel voorkomende criminaliteit en is niet bedoeld voor complexe zaken.

Het sociale domein

De Veiligheidshuizen zijn in het sociale domein bezig met een herpositionering. In dit domein zijn de Veiligheidshuizen immers niet de enige partners die over relevante contextinformatie kunnen beschikken. Ook Veilig Thuis en de sociale wijkteams opereren op dit terrein.

Onderdeel van de herpositionering is de mogelijke doorontwikkeling van het Veiligheidshuis als informatieknoppunt van het sociale domein. In die rol kan het Veiligheidshuis gaan functioneren als liaison vanuit het sociale domein naar de strafrechtketen. Wanneer ZSM zelf niet in de gelegenheid is om Veilig Thuis en de sociale wijkteams te bevragen, dan kan het Veiligheidshuis hiervoor worden benut. Het Veiligheidshuis als informatieknoppunt tussen het sociale domein en de strafrechtketen kan rekenen op steun vanuit de Landelijke Stuurgroep Veiligheidshuizen. Tevens wordt deze gedachtegang door meerdere Veiligheidshuizen omarmd.

Samenwerking met Veiligheidshuizen

In de regio Zeeland - West-Brabant stemmen de Veiligheidshuizen formeel hun beleid en werkwijze op elkaar af in een maandelijks overleg onder voorzitterschap van het hoofd Beleid en Strategie van het Openbaar Ministerie, die als enige een bestuurdersrol heeft in alle vier de Veiligheidshuizen. In de praktijk heeft de samenwerking tussen de vier Veiligheidshuizen een vrijblijvend karakter. De gewenste situatie is dat er minder vrijblijvend samengewerkt wordt op een aantal thema's met respect voor de lokale inbedding. Dit biedt de mogelijkheid om samen zaken te ontwikkelen en te leren van elkaar, bijvoorbeeld door het volgen van best practices en gezamenlijke training en scholing van personeel.

De vier Veiligheidshuizen hebben het voornemen om op een drietal thema's te gaan samenwerken; doorontwikkeling aanpak complexe veiligheidscasuïstiek, opzetten van een systeem om effecten in kaart te brengen en het signaleren van trends. Voordat de samenwerking verder vorm gegeven kan worden, wordt eerst naar bestuurlijk draagvlak gezocht.

De Landelijke Vereniging van Managers van Veiligheidshuizen (LVMV) richt zich op de kwaliteit van de netwerkfunctie van de Veiligheidshuizen. Dit doet zij door voor de managers uitwisselingen te organiseren en een deskundigheidsprogramma aan te bieden. De manager van Veiligheidshuis Baronie Breda is voorzitter van het bestuur. De LVMV gaf mede opdracht tot het uitvoeren van het onderzoek 'Zorg voor het Veiligheidshuis' (een verkenning naar de toekomst van de Veiligheidshuizen).

Uit het onderzoek 'Zorg voor het Veiligheidshuis' kwam naar voren dat de Veiligheidshuizen zich ontwikkelen tot hét informatieknoppunt en kenniscentrum voor de aanpak van complexe veiligheids- en zorgproblematiek.

Ze zijn deskundig, professioneel, flexibel en goed aanspreekbaar voor alle partners. Ze ondersteunen, waar nodig, gemeenten bij het vormgeven van de regierol voor de aanpak van complexe problematiek.

Andere belangrijke aanbevelingen:

- Er moet focus worden gebracht met betrekking tot de casussen die

behandeld worden. Beter minder casussen aanpakken dan verdrinken in te veel problematiek.

- Het is noodzakelijk dat het Ministerie van Veiligheid en Justitie start met het project 'Privacy en het Veiligheidshuis' om op zo kort mogelijke termijn te komen tot heldere en werkbare privacyregels.
- Het maken van een regionaal (of lokaal) escalatiemodel, waarbij voor alle partijen duidelijk is wie wat wanneer doet, wanneer een complex probleem zich voordoet, kan heel goed bruikbaar zijn.

Bron: Zorg voor het Veiligheidshuis – De gemeente aan zet. Verkenning naar de toekomst van de Veiligheidshuizen. Vereniging van Nederlandse Gemeenten, zomer 2016

Ontwikkelingen partners

Politie

De sterke doorontwikkeling in het leveren van maatwerk in de aanpak complexe problematiek heeft ook invloed voor wat betreft de rol van de politie in het Veiligheidshuis. De liaison – de verbinder vanuit de politie naar interne en externe partners – geeft aan dat de politie nog steeds veel zaken aanlevert voor de doelgroepaanpak. Daarnaast is er in 2016 naartoe gewerkt om het team van politiemedewerkers te laten bestaan uit 3 fte executief politieambtenaren (recherche), naast het al aanwezige administratief technisch personeel. Hiermee is de focus gericht op de doorontwikkeling van zaken complexe problematiek. De executief politieambtenaren hebben meer mandaat en kunnen hun expertise en recherche achtergrond inzetten bij de bespreking van zaken complexe problematiek. Zij hebben zicht op het opsporingsproces en kunnen daardoor goed inschatten op welk moment de hulpverlening bijvoorbeeld ingezet kan worden. Nieuwe zaken complexe problematiek worden nu ook aangemeld door de politie bij de triage van het Veiligheidshuis.

De politie heeft al signalen ontvangen van hulpverleners in het werkveld die aangeven profijt te hebben van de aanwezigheid van de executief politieambtenaren in het Veiligheidshuis. De politie blijft het belang inzien van aanwezigheid in het Veiligheidshuis. In het kader van veiligheid is samenwerking nodig; de daarvoor benodigde partners zijn te vinden in het Veiligheidshuis.

Openbaar Ministerie

Maatwerk in de aanpak van complexe problematiek heeft ook om een andere rol van het Openbaar Ministerie gevraagd, vergeleken met de rol die zij heeft bij de doelgroepaanpak. Noodzakelijke samenwerking en kennisdeling met niet-justitie partners heeft om een omslag in denken en handelen gevraagd. Hierin hebben onder andere een rol gespeeld; verschillen in taak- en rolopvatting (juridische, zaakgerichte benadering versus persoonsgerichte, domein overstijgende benadering) en het opstellen van wet- en regelgeving met betrekking tot privacy. Dit proces is op dit moment nog volop gaande.

Bron: Zorg voor het Veiligheidshuis – De gemeente aan zet. Verkenning naar de toekomst van de Veiligheidshuizen. Vereniging van Nederlandse Gemeenten, zomer 2016

Financiële verantwoording

Staat van Baten en Lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
LASTEN			
Personele uitgaven	350.201	576.350	499.583
Materiële uitgaven	235.396	255.121	239.049
Pand, energie en beveiliging	138.140	143.800	124.442
Schoonmaak, sanitair en catering	15.813	15.000	15.945
Onderhoud en inrichting	5.894	2.000	708
Kantoorbehoeften	15.867	16.077	13.826
Vervoer	1.515	6.244	6.086
Automatisering en telefonie	50.276	60.000	62.877
Onderzoek, ontwikkeling en representatie	7.892	12.000	15.165
Resultaat voordelig*	266.620	-	85.189
Totaal Lasten	852.217	831.471	823.821

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
BATEN			
Subsidies	273.743	273.000	273.743
Ministerie van Veiligheid en Justitie	153.743	153.000	153.743
Gemeente Breda	120.000	120.000	120.000
Overige bijdragen	477.812	398.471	451.314
Deelnemende gemeenten	254.612	236.771	224.414
Overige instanties	223.200	161.700	226.900
Incidentele bijdragen	100.662	160.000	98.764
Gemeente Breda	80.000	160.000	98.148
Diverse	20.662	-	616
Resultaat nadelig	-	-	-
Totaal Baten	852.217	831.471	823.821

* Het jaar 2016 is afgesloten met een positief resultaat dat werd behaald door nieuwe overeenkomsten aan te gaan met partnerorganisaties met betrekking tot de faciliteiten die zij afnemen van het Veiligheidshuis. Daarnaast waren de personele uitgaven lager dan begroot in verband met langdurige personele uitval en kosteloze waarneming.

Partners Veiligheidshuis

- Gemeente Aalburg
- Gemeente Alphen-Chaam
- Gemeente Baarle-Nassau
- Gemeente Breda
- Gemeente Drimmelen
- Gemeente Etten-Leur
- Gemeente Geertruidenberg
- Gemeente Oosterhout
- Gemeente Werkendam
- Gemeente Woudrichem
- Gemeente Zundert
- Jeugdbescherming Brabant
- GGD West-Brabant
- GGz Breburg
- Halt
- Instituut voor Maatschappelijk Welzijn
- MEE West-Brabant
- Novadic-Kentron
- Openbaar Ministerie
- Dienst Justitiële Inrichtingen
- Politie
- Raad voor de Kinderbescherming
- Reclassering Nederland
- Safegroup regio West-Brabant
- Stichting Maatschappelijke Opvang Breda e.o.
- Surplus Welzijn
- Veilig Thuis West-Brabant

COLOFON

Maart 2017

Uitgave:

Veiligheidshuis Baronie Breda

Tekst & redactie:

Anne Leendertse - Woorden Geven

Ontwerp & illustraties:

Maarten van den Beemt

CONTACTGEGEVENS

Veiligheidshuis Baronie Breda

Stads erf 2

4811 XS Breda

076 - 5298200

veiligheidshuis.breda@om.nl

www.veiligheidshuisbaroniebreda.nl

